

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A jogi képviselő díjazása a végrehajtási eljárás során

Szerző:

Dr. Szigeti István

Siklós,

2013. április

A tanulmányomban be kívánom mutatni, hogy a végrehajtási eljárás folyamán a jogi képviselők (ideértve az ügyvédeket, szabadalmi ügyvivőket és a jogtanácsosokat) milyen díjazásra tarthatnak igényt. A bírósági határozatok végrehajtása során a végrehajtást kérő a végrehajtás elrendelése iránti kérelmében tünteti fel azt, hogy a végrehajtási eljárás során kíván-e jogi képviseletet igénybe venni, és hogy ezen képviselet miatt végrehajtási költségként milyen mértékű kifizetett munkadíjat, illetve egyéb járulékos költséget kíván érvényesíteni. A végrehajtó a követelés behajtása során ezen nyilatkozatra figyelemmel van, és a behajtott összegből a Ptk. 293. §-a alapján a főkövetelést megelőzően nyerhetnek kielégítést ezek a meghatározott összegek. Mindezek alapján célszerűnek tűnik bemutatni azt, hogy a végrehajtási eljárás során a jogi képviselők milyen tételekre tarthatnak igényt akkor, ha írásbeli díjmegállapodás alapján járnak el, illetve milyen összegeket számolhatnak el abban az esetben, ha a jogszabályban meghatározottak alapján kérik az ügyvédi munkadíjuk megtérítését.

I. Bevezetés

A végrehajtási eljárás során nem a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) számú IM rendelet az irányadó, hanem a bírósági végrehajtási eljárásban közreműködő jogi képviselő díjazásáról szóló 12/1994. (IX. 8.) számú IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) szabályai. A végrehajtási eljárás megindításakor a jogi képviselők gyakran tévesen hivatkoznak utóbbi jogszabályra, összekeverve a két rendelet alkalmazási körét.

A két hivatkozott rendelet megalkotása különböző törvényi felhatalmazáson alapul. A végrehajtási eljárásra alkalmazandó külön jogszabály megalkotásának lehetőségét a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) 307. § (2) bekezdés h) pontja teremti meg, míg a további bírósági eljárásra vonatkozóan az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (továbbiakban: Ügyvédi törvény) 131. §-a szolgál felhatalmazásul.

Tanulmányomban külön fejezetben foglalkozom azon esetkörrel, amikor a megbízó és az ügyvéd között kifejezett díjmegállapodás jön létre az ügyvédi munkadíj tekintetében, és azon lehetőséggel,

amikor a végrehajtást kérő és a jogi képviselő a képviselet kapcsán kizárólag egy általános meghatalmazást ír alá, amiben a díjazással kapcsolatos kérdésekre nem térnek ki.

II. A jogi képviselő díjazása díjmegállapodás alapján

Az Ügyvédi törvény 9. § (1) bekezdése alapján az ügyvédet a tevékenységéért megbízási díj és költségtérítés illeti meg. A (2) bekezdés értelmében az ügyvédi megbízási díj szabad megállapodás tárgya.

Az ügyvédi munkadíjban történő megállapodás az ügyvéd által ajánlott munkadíj megbízó általi elfogadásával jön létre, és ezt a megállapodást az ügy intézésének megkezdése előtt foglalják írásba. Az ügyvédi munkadíj összegét leggyakrabban az ügyvédi megbízási szerződés tartalmazza, azonban a szerződést kötő felek rendelkezhetnek úgy is, hogy egy külön íven részletezett díjazás mellett kötik meg a megállapodásukat. Általában ez a rögzített ügyvédi munkadíj nem tartalmazza a készkiadások, illetve az illetékek összegét.

Mindezek alapján megállapítható az, hogy az ügyvédi munkadíj szabad megállapodás tárgya, annak összezszerúségét a felek minden esetben előre, egyedileg és együtt határozzák meg. Az ügyvédi munkadíj mértéke jellemzően attól függ, hogy az ügy maga mennyire összetett, mekkora az ügy tárgya, és a képviselet ellátásához milyen mértékű ügyvédi felelősség tartozik. Ezen túlmenően az ügyvéd figyelembe veszi az irodájának fenntartásával járó fajlagos költségét, illetve az egyéb személyi jellegű kifizetéseket is, de speciális esetekben a díjmeghatározás során egyéb körülményeket is mérlegelhet.

Jelen tanulmánynak nem célja az ügyvédi munkadíjak jellegzetességeit számba venni, csupán utalnék arra, hogy a munkadíj lehet egyösszegű, óradíjas, százalékos, sikerdíjas, illetve mindezek kombinációja. A végrehajtási eljárások során leggyakrabban egyösszegű, úgynevezett fix díjas díjmegállapodásokkal találkozhatunk.

A végrehajtási eljárás során ha a megbízó és a jogi képviselő között díjmegállapodás jött létre, akkor az IM rendelet 2. § (1) bekezdése irányadó, amely alapján amennyiben a végrehajtást kérő az

ügyvédi díjaként a díjmegállapodásban foglalt összeget kívánja az adóra áthárítani, az adóst terhelő ügyvédi díj összege a díjmegállapodásban foglalt összeg. A bíróság az ügyvédi díj összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a végrehajtási kérelemben foglalt, illetőleg a végrehajtható okiratban feltüntetett főkövetelést, járulékot és költséget magában foglaló együttes összeggel (továbbiakban végrehajtási ügyérték).

Fontos megemlíteni, hogy a díjmegállapodásban meg kell határozni a munkadíjat külön a végrehajtható okirat kiállításáért, és külön a végrehajtási eljárásban való közreműködésért. Ennek a két összegnek egyértelműen külön kell válnia, hiszen amennyiben nem különíthető el, akkor a bíróságnak úgy kell tekintenie, hogy munkadíj kifejezetten az elrendelésért nem jár. Ebben az esetben a jogi képviselő kizárólag arra munkadíjra tarthat igényt, amely a foganatosítás során válik esedékessé, az elrendelés kapcsán pedig a díjmegállapodás hiányában alkalmazandó szabályok lesznek irányadóak.

A végrehajtás elrendelése iránti kérelem benyújtásáért a végrehajtást kérő és a jogi képviselő megállapodhatnak egy fix összegben. Ekkor azt a díjat fel kell tüntetni a végrehajtható okirat példányain, mivel anélkül nem lehetséges később felszámítani. A kérelmen legfeljebb akkora összeg tüntethető fel, amely összeg a díjmegállapodásban szerepel. Annál magasabb összeg feltüntetése esetén a bíróság hiánypótlás keretében köteles tisztázni az eltérés okát, és amennyiben annak indokát a végrehajtást kérő, illetve jogi képviselője nem adja, a bíróság kizárólag a díjmegállapodásban szereplő összeget veheti figyelembe.

Azonban a bíróságnak a hiánypótlás teljesítését követően, illetve arányban nem álló ügyvédi munkadíj észlelése esetében is lehetősége van a kérelemben foglalt díj összegét mérsékelni. Ezen szabály alkalmazása során - figyelemmel az IM rendeletre - kizárólag a végrehajtási ügyértékre kell figyelemmel lennie.

Álláspontom szerint azonban a mérséklés során kifejezett rendelkezés ellenére sem lehet figyelmen kívül hagyni a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VII. 22.) számú IM rendelet 2. § (2) bekezdésben írt azon rendelkezését, hogy a bíróság indokolt esetben annak figyelembe vételével mérsékli a munkadíj összegét, „ténylegesen mennyi volt az elvégzett ügyvédi

tevékenység”. Ha ugyanis a bíróság a mérséklés során kizárólag a végrehajtási ügyértéket venné alapul, akkor fennállna annak a lehetősége, hogy a munkadíj megállapítása során kizárólag a díjmegállapodás hiánya miatt alkalmazandó szabályokat vennék alapul, tehát a bíróság mérlegelési jogköre olyan mértékig korlátozva lenne, amelyre a jogalkotó szándéka bizonyosan nem irányulhatott. Véleményem szerint tehát a bíróságnak a munkadíj mértékének vizsgálata során a kialakult bírói gyakorlatot is át kell tekintenie (BH.2004. 9., BH.2003. 473., BH.2003. 136. és BH.1999. 239.), nem elégséges a végrehajtási ügyérték figyelembe vétele.

A gyakorlatban ritkán fordul elő az az eset, hogy a jogi képviselő olyan összegű ügyvédi munkadíjat igényel, amely jelentős mértékben meghaladja a végrehajtási ügyérték alapján számítandó díjmegállapodás hiányában kalkulálható munkadíjat. Álláspontom szerint nehezen lehet általánosan megfogalmazni azt, hogy mi számít olyan mértékű munkadíjnak, amit célszerű a bíróságnak mérsékelni. Minden esetben egyedileg kell azt mérlegelni, hogy adott ügyben indokolt-e az a mértékű ügyvédi munkadíj, amelyet a felek a díjmegállapodásukban kikötöttek.

A bíróságok eljárása nem egységes a munkadíj mérséklése során. Az egyik álláspont szerint a végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtási lap (záradék) kiállítása során akképp dönt a végrehajtási elrendelésével felmerült ügyvédi munkadíjról, hogy a végrehajtási lapot (záradékot) eltérő tartalommal bocsátja ki. Ekkor a végzését kizárólag a végrehajtást kérő, illetve jogi képviselője részére kézbesíti, amely határozat ellen mindkettőjüknek fellebbezési joga van.

A másik álláspont képviselői szerint amennyiben a bíróság úgy látja, hogy a díjmegállapodásban foglaltaktól eltérően kevesebb ügyvédi munkadíj megállapítása indokolt, abban az esetben eltérő tartalmú kiállításról határozatot nem kell hoznia, csupán áthúzással *kijavítja* az összeget a végrehajtható okirat minden példányán. Ennek alapja az, hogy a végrehajtási lap kiállítása ellen, valamint a megállapított végrehajtási költség miatt nincs helye fellebbezésnek¹, továbbá a bíróság a végrehajtási költség vonatkozásában hivatalból dönt. Az eltérő tartalmú kiállításról végzést hoznia azért nem kell, mert az kizárólag a végrehajtási lap 3.) pontja vonatkozásában szükséges, ugyanis a bírósági gyakorlat szerint az számít a határozat érdemi részének, az alapján beszélhetünk megalapozatlanságról. Ennek folytán a

---

¹ Dr. Balogh Olga - Dr. B. Korek Ilona - Császtai Ferenc - Dr. Juhász Edit: A megújult bírói végrehajtás HVGORAC Lap és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2004. - 75. oldal

végrehajtást kérő és az adós is csak ezen végrehajtható okirat kézbesítését követően lesz abban a helyzetben, hogy az ellen kifogással éljenek. Ekkor a felek a költséget megállapító rendelkezés ellen kijavítás iránti kérelmet terjeszthetnek elő; ha ezt a bíróság elutasítja vagy csak részben teljesíti, a határozat ellen már van helye külön fellebbezésnek. A bíróságnak tehát a későbbi végrehajtási lap kijavítása iránti kérelem elbírálása során kell megindokolnia azt, hogy milyen okból kifolyólag tért el az eredeti kérelemtől, és mérsékelte a megállapodásban szereplő ügyvédi munkadíj mértékét.

A jogi képviselőnek készkiadás felszámítására díjmegállapodás esetén abban az esetben van lehetősége, ha azokat részletezi, és igazolta. Amennyiben azt a kérelem benyújtásakor a végrehajtást kérő, illetve képviselője nem teszi meg, hiánypótlás kiadására lehetőség van, azonban ha annak nem tesz eleget, a meghatározott készkiadások megállapítását mellőzni kell, illetve a rendelkezésre álló adatok alapján kell meghatározni.

III. A jogi képviselő díjazása díjmegállapodás hiányában

Amennyiben a végrehajtást kérő és a jogi képviselő között nincs írásba foglalt díjmegállapodás, az IM rendelet 3.-7. §-ának szabályai irányadóak abban az esetben, ha a végrehajtást kérő az általa kifizetett ügyvédi munkadíjat kívánja érvényesíteni a végrehajtási eljárás során.

1. A végrehajtás elrendelésével kapcsolatban érvényesíthető díjak

Az IM rendelet 3. §-a tartalmazza azt a szabályt, amely a munkadíj pontos mértékét meghatározza. Ennek alapján a végrehajtás elrendelése (a végrehajtható okirat kiállítása) iránti kérelem ügyvédi munkadíja a végrehajtási ügyérték 1%-a, de legalább 4.000 forint. Fontos kiemelni ezen szabállyal kapcsolatban, hogy ez alapján nem kizárólag a tőkekövetelés után kell a munkadíjat számítani, hanem figyelembe kell venni az egyéb járulékot és költséget is, tehát mindazon összegeket, amelyekre az alapeljárásban kötelezték az adóst (ide tartozik tehát a kamat, a perköltség, stb). Ha ezt a szabályt párhuzamba állítjuk a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.)

számú IM rendelet 3. § (2) bekezdésében írt rendelkezésével, akkor láthatjuk, hogy a polgári perben a pertárgyérték az irányadó, amelyből - figyelemmel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 25. § (4) bekezdésére is - figyelmen kívül kell hagyni a főkövetelés járulékait. Ezáltal eltérő fogalomnak tekinthető a végrehajtási ügyérték, illetve a pertárgy érték, azonban a gyakorlatban előfordul, hogy a jogi képviselők kizárólag a tőkekövetelés alapján számolják a végrehajtás során felmerült ügyvédi munkadíjukat.

Az IM rendelet 8. § (1) bekezdése további díjfelszámítást tesz lehetővé a jogi képviselő részére. A hivatkozott szakasz alapján az ügyvédet költségátalányként megilleti a megállapított munkadíj 30%-a, de legalább 1.500 forint.

Mindezek alapján amennyiben a jogi képviselő az IM rendelet alapján, kifejezett díjmegállapodás hiányában kívánja a díját megállapítani, minimum 5.500 forint díjazásra jogosult, amelyből 4.000 forint a munkadíj, és 1.500 forint a költségátalány.

Az IM rendelet 4. §-a alapján ha a végrehajtás meghatározott cselekményre irányul, a végrehajtás elrendelésre iránti kérelem munkadíja 8.000 forint, azzal a további kikötéssel, hogy ebben az esetben is megilleti az ügyvédet a 8. § szerinti költségátalány.

További speciális szabályokat iktatott be a jogalkotó a 31/2012. (VI. 29.) számú KIM rendelettel, amelyek 2012. július 7. napjától hatályosak. Ezen rendelkezések arra a speciális esetre vonatkoznak, amikor a végrehajtást kérő több, egyetemlegesen kötelezett adóssal szemben egyidejűleg kéri a végrehajtás elrendelését. Ebben az esetben az ügyvédi munkadíj az egyik adós esetében az adósok számától függetlenül a 3. §-ban megjelölt összeg, az ezen felüli adós esetében pedig fejenként 4.000 forint. Az így megállapított összes ügyvédi munkadíj az adósokat egyenlő arányban terheli.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy egy jelzáloghitel-tartozást felhalmozó adós, illetve adóstársa (készfizető keze) vonatkozásában az adós tekintetében az ügyérték 1%-ának megfelelő munkadíjat számolhat fel az ügyvéd, míg az adóstárs vonatkozásában csupán 4.000 forintot, és ezt is azzal a kikötéssel, hogy az adóst és adóstársat terhelő munkadíjat együtt kell kezelni, össze kell számítani őket,

és az adósok a végrehajtás során egyenlő arányban kötelesek megfizetni azt. Megjegyezendő, hogy a jogalkotó ehhez hasonló analóg szabályozást vezetett be a megfizetendő illeték vonatkozásában is.

Természetesen a költségátalány vonatkozásában ugyanez a szabály érvényesül, tehát a 8. § (2) bekezdése alapján ha ugyanazon határozat vagy okirat alapján, ugyanannak a követelésnek a végrehajtását több, egyetemlegesen kötelezett adóssal szemben egyidejűleg kéri a végrehajtást kérő, a felszámítható költségátalány az adósok számától függetlenül a munkadíj 30%-a, de az egyik adóson felüli többi adósonként már csak 1.500 forint. Az így kiszámított költségátalány az adósokat egyenlő arányban terheli.

2. A végrehajtás foganatosítása során felszámítható díjazás

Az IM rendelet 5. §-a tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek a jogi képviselő díjazását a végrehajtás foganatosítása során történő közreműködéséért megilletik. Az 5. § (1) bekezdése alapján a végrehajtás foganatosítása során egy adott végrehajtási cselekménynél való közreműködés munkadíja a végrehajtási ügyérték 1%-a, de legalább 4.000 forint.

A bírósági gyakorlatban nem egyértelmű, vajon mi számít „egy adott végrehajtási cselekménynél való közreműködésnek”. Az egységes bírósági gyakorlat hiányának egyik indoka, hogy a végrehajtási cselekmények sokszínűsége figyelhető meg, azonban ezek többsége a bíróság látókörébe nem kerül, mivel azok a végrehajtó saját eljárása alatt történnek, a bíróságnak hatásköre nincs a végrehajtó általi intézkedések megtételére. A bizonytalanság másik indoka, hogy a gyakorlatban eltérő nézetek alakultak ki azzal kapcsolatban, megilleti-e a jogi képviselőt a jogszabály szerinti munkadíj minden bírósági előtt tett nyilatkozat kapcsán, avagy kizárólag olyan „igazi” végrehajtási cselekményeknél, ahol a közreműködés többet kíván meg, mint egy beadvány megszerkesztése, vagy nyilatkozat megtétele. A polgári bírósági eljárás során a másik fél meghallgatásának alapelve folytán számos olyan eset merülhet fel, amikor például egy adósi kérelem kapcsán szükséges beszerezni a végrehajtást kérő nyilatkozatát is a kérdéssel kapcsolatban. Vajon ezekre a beadványokra is érvényes az a szabály, hogy mivel abban közreműködik a végrehajtást kérő, megilleti őt legalább 4.000 forint ügyvédi munkadíj?!

Álláspontom szerint minden esetben egyedileg kell mérlegelni azt, hogy a bírósági eljárás során egy végrehajtást kérő jogi képviselője által megtett jognyilatkozat, beadvány, észrevétel rendelkezik-e a „végrehajtási cselekmény” kitétellel. Néhány példát szeretnék felhozni.

Véleményem szerint, ha a bíróság meghallgatást tart egy jogkérdés tisztázása érdekében, és megidézi a végrehajtást kérőt is, annak jogi képviselőjével történő megjelenése esetén mindenféle korlátozás nélkül megállapítható, hogy a végrehajtás foganatosítása során „közreműködik” a jogi képviselő, jelen van egy eljárási cselekménynél.

Ezzel ellentétben amennyiben a Vht. 40. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége teljesítése során kíván a jogi képviselő munkadíjat érvényesíteni, abban az esetben az - véleményem szerint - nem illeti őt meg. Egy konkrét ügyben a bíróság kimondta, hogy az IM rendelet ezen szabálya azon esetekre vonatkozik, amikor a jogi képviselő a végrehajtás foganatosítása során a bírósági eljárás folyamán aktív magatartást tanúsít, olyan cselekményt tesz, amely nem jogszabályi kötelezettsége a végrehajtást kérőnek, hanem a végrehajtás továbbvitelét, valamint az érdekének képviseletét jelenti. Például ilyen eset egy helyszíni szemlén történő közreműködés, valamint az adós vagyontárgyainak felkutatása iránt tett intézkedése, azonban az, hogy a jogszabály által megkövetelt nyilatkozatát megtegye a végrehajtást kérő, nem tartozik a rendelet 5. §-ában írt közreműködés körében értékelendőnek (Pécsi Városi Bíróság 0201-2.Vh.1765/2009/88. számú végzése).

Mindazt, hogy a jogi képviselőnek korlátozottan jár a bíróság előtti eljárás során munkadíj, az is alátámasztja, hogy az IM rendelet külön nevesíti a 7. § és 8. §-ban azokat az eljárásokat, amelyekért ténylegesen jár munkadíj a jogi képviselőnek. Ebből implicite le lehet vonni azt a következtetést, hogy mivel ezen eljárásokat nevesíti a jogalkotó, akkor a többi bíróság előtti cselekményéért (közreműködésért) az ügyvédnek nem járhat külön munkadíj.

Az IM rendelet alapján a bírósági eljárás során bármely jogorvoslat benyújtásáért 4.000 forint munkadíj jár az ügyvédnek (legyen az fellebbezés, végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem, végrehajtási záradék törlése iránti kérelem, illetve végrehajtási kifogás), ezen felül pedig a jogorvoslat alapján lefolytatott eljárásban való közreműködésért szintén 4.000 forint jár a jogi képviselő részére.

További kérdésként felmerül az is, hogy a jogi képviselőt a végrehajtás fogatosítása során egy adott végrehajtási cselekménynél való közreműködés során a munkadíj után költségátalány is megilleti-e. Álláspontom szerint az ügyvéd ilyen esetben jogosult költségátalány érvényesítésére is, mivel az IM rendelet 8. § (1) bekezdése nem tartalmaz olyan korlátozó rendelkezést, hogy kizárólag az elrendelés esetén illethet ez meg az ügyvédet. A (2) bekezdés a speciális eset körében kiemeli azt, hogy az a szakasz kizárólag az elrendelések esetén alkalmazandó, azonban véleményem szerint ezen felül az általános végrehajtásokra vonatkozóan nincs korlátozás ebben a tekintetben.

Az IM rendelet 5. § (2) bekezdése szerint ha az ügyvéd a végrehajtás fogatosítása során több végrehajtási cselekménynél működött közre, a munkadíj valamennyi közreműködésért együttesen a végrehajtási ügyérték 3%-át nem haladhatja meg. Ilyenkor is irányadó azonban az (1) bekezdésnek az a rendelkezése, amely szerint minden egyes végrehajtási cselekménynél való közreműködésért legalább 4.000 forint munkadíj jár. Ezzel a jogalkotó behatárolja az ügyvédi munkadíj kereteit, nem teszi azt lehetővé, hogy korlátlan összegeket igényeljen az ügyvéd ezen a címen.

További speciális szabályt tartalmaz az IM rendelet 6. §-a, amely alapján ha a végrehajtás meghatározott cselekményre irányul, a végrehajtás fogatosítása során egy adott végrehajtási cselekménynél való közreműködés munkadíja 8.000 forint. Álláspontom szerint itt is lényeges lenne valamiféle olyan felső korlátozás bevezetése, mint amit az 5. § (2) bekezdése tartalmaz, mivel felmerülhetnek olyan meghatározott cselekmény végrehajtása iránti eljárások, ahol bizony a jogi képviselő számos alkalommal kénytelen a végrehajtási cselekményeknél aktívan közreműködni, és ebben az esetben mivel ügyértékről nem beszélhetünk, nincs olyan felső határ, amelyet nem léphet túl az ügyvéd. A gyakorlatban felmerülhet annak a lehetősége is, hogy egy egyszerű cselekmény végrehajtása során a felek teljesítésének elmaradása miatt sok alkalommal kell az ügyvédnek megnyilvánulnia (például egy személyiségi jogi reparációs eljárás során), ekkor pedig akár a tényleges „ügyértéket” meghaladó ügyvédi munkadíj merülhet fel.

3. Készkiadások érvényesítése díjmegállapodás hiányában

A munkadíj és költségátalány felszámításán kívül a jogi képviselőt megilleti az az összeg is, amely az eljárásban felmerült készkiadásainak - a postai, távbeszélő, utazási, szállás-, leírási, másolási és más hasonló költségeknek - a fedezésére szolgál. Ezen készkiadásokat a jogszabály csupán példálózó jelleggel sorolja fel, a taxatív felsorolás nem is lehetséges, hiszen a végrehajtási eljárás sajátosságából eredően számos speciális, kifejezetten a végrehajtás során felmerülő készkiadás lehetséges.

Ezen készkiadásokat az ügyvéd tételes kimutatással együtt terjeszti elő, és ez alapján kell azt megállapítani. Ha a jogi képviselő ezt a tételes kimutatást nem terjeszti elő, a bíróság, illetve a bírósági végrehajtó - egy hiánypótlási eljárást követően - a készkiadás iránti kérelmet a rendelkezésre álló adatok alapján bírálja el.

4. Az ügyvéd díjának megállapítása

Abban az esetben, ha a végrehajtást kérő és a jogi képviselő között díjmegállapodás jött létre, az ügyvédi díjat a végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtható okiratban állapítja meg. Az IM rendelet külön kiemeli a 10. §-ban, hogy a bíróság a végrehajtási kérelem elkészítéséért díjat csak akkor állapít meg, ha azt a díjmegállapodás külön tartalmazza, egyébként a díjmegállapodásban foglalt díj a végrehajtási eljárás foganatosítása során elvégzett jogi képviselői tevékenységért jár.

Mindezek alapján megállapítható, hogy abban az esetben, ha az ügyvéd a díjmegállapodását csatolja a végrehajtható okirat kiállítása iránti kérelméhez, a végrehajtást elrendelő bíróság határoz arról. A bíróság megvizsgálja a díjmegállapodást, és ha nem tartalmazza külön azt, hogy a végrehajtás elrendelésért, azaz a végrehajtási lap (záradék) elkészítéséért is jár munkadíj, akkor a bíróság nem dönthet máshogy, mint az IM rendelet 3. §-a, illetve 8. §-a alkalmazásával határozza meg a jogi képviselőnek járó díjat.

Díjmegállapodás hiányában a munkadíjat, költségátalányt és készkiadást az a bíróság, illetőleg végrehajtó állapítja meg, amelyek, illetőleg akinek az eljárása során az ügyvédi díj felmerült. Ekkor az

ügyvéd részére megállapított összeget bele kell foglalni a végrehajtható okiratba, a végrehajtási cselekményről készült jegyzőkönyvbe, a végrehajtási eljárás során hozott határozatba, illetőleg az annak során készített okiratba.

Az ügyvéd azokkal a jogorvoslatokkal élhet az ügyvédi díj megállapítására vonatkozó rész ellen, amelyek a Vht. szerint a a végrehajtást kérő részére is nyitva állnak. A jogi képviselő mellett a végrehajtást kérő és az adós is élhet jogorvoslattal az ügyvédi díjat megállapító határozat, valamint végrehajtói intézkedés ellen.

IV. Összegzés

A tanulmányom célja az volt, hogy a gyakorlatban is használható széleskörű képet adjak a végrehajtási eljárás során felmerülő ügyvédi díjazásról, továbbá az érvényesítése során a bírósági eljárásban felmerülő problémáiról. A téma körüljárása során megpróbáltam könnyen átlátható, szerkezetileg elkülönült módon leírni azon két esetkört, amikor az ügyvédek díjmegállapodás alapján járnak el, illetve azt a lehetőséget, amikor a jogi képviselők nem élnek kifejezett írásbeli kikötéssel a munkadíj tekintetében, azonban mégis érvényesíteni kívánja ez irányú igényüket.